

В този смисъл може да се твърди, че циганите са като че ли най-много във времето и заедно с това най-често извън него. Те винаги са в потока на настоящето и като че ли желаят винаги да бъдат в него. Но те са и тези, които изтривайки сълзите от миналото, не желаят то непрекъснато да им се напомня, да се рови в пепелта на неговата историческа забравя. Те са и хората, за които перспективите на бъдещето имат значение само в степен, в която могат да съзрат полезното и възможното за себе си, - и то не изобщо, някога, в неопределеното бъдеще, а тъкмо тук и сега, в момента. Вероятно този им подход към "минало - настояще - бъдеще" подкрепя духа им, прави го бодър и несломим, съзижда в него дейностно начало и провокира особен и трезв реализъм.

Навярно, едва бъдещето ще може да внесе поврат в този овсекидневен житейски реализъм. В смисъл не да го унищожи, а да го обогати и развие, да го изведе от границите единствено на всекидневието, да го включи в пътя на всеобщия исторически социален прогрес, при който хуманизацията на средата ще реализира или ще се провокира и в, и от нейните обитатели.